

izdaja, izvezemti pondeljek ... JUBILAJNA ...

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v ...

Za upnike bivšega avstrijskega, bivšega ogrskega in bivšega avstrijsko-ogrskega erarja

(Glej «Edinost» od 22. 3. 1925.)

Naj se mi ne očitá, da se mudim predolgo pri prvem delu vprašanja, namreč pri prigravitvi in ugotovitvi vseh kakršnihkoli terjatev, ki so obstajale 3. 11. 1918. v sedanjih novih pokrajinah proti bivšim trem državnim erarjem. Moram tako postopati iz dveh razlogov. Prvič, ker se je vsa pozornost osredotočila samo na terjatve iz avstrijskih vojnih dajatev in bi se radi tega utegnili prezreti marsikatera druga terjatve, in drugič, ker po dogovoru od 6. 4. 1922, v razmerju med Italijo, Avstrijo in Ogrsko ne velja nič posebnega za revizijske terjatve in se je treba torej tudi za nje držati predvsem občnih določb, ki veljajo za vse kakršnekoli terjatve.

Predno pa preidem k podrobnejšemu izvajanju, moram eno poudariti. Interesi italijanske države in prebivalstva njenih novih pokrajin se glede dogovora od 6. 4. 1922. popolnoma krijejo. Kolikor več se terjatve, za katere gre, poplačajo, toliko več denarja pride v nove pokrajine in toliko na boljšem bo tudi država, katere sestavni del so. In kolikor več se tega denarja vzame iz žepov avstrijskih in ogrskih davkoplačevalcev, toliko manj ga bo treba jemati iz žepov italijanskih davkoplačevalcev, h katerim spadamo, kakor «izdatno» čutimo, tudi prebivalci novih pokrajin. Obzalovati je treba le, da se organi, ki so sodelovali pri dogovoru od 6. 4. 1922., niso prej zavedeli njegove dalekosežnosti in da niso že prej, posebno pa na bolj priučen način, kakor sedaj finančne intendantce, uveljavili solidarnosti interesov, ki k sreči obstoji v tem primeru med vstopnostjo in posamezniki. Toliko bolj neumnostno je z druge strani sumničnje in podtikanje, da kdo od naše strani zavaja ljudi v njihovo lastno škodo, v nastopanje proti oblastvom in njihovim ukrepom. Ne, tako neumni zares nismo. Zato ključem z vsem poudarkom: kdorkoli je v naših krajih imel 3. 11. 1918. kaj terjati od avstrijskega, ogrskega in avstrijsko-ogrskega erarja iz katerekakoli naslova, naj nikar ne zamudi roka, čigar zadnji dan je 23. aprila 1925., kakor je razglasila tržaška prefektura (oddelek za mirovne pogodbe) in trž. uradnem listu od 4. 12. 1924.

Kakor sem omenil v prvem članku, se dogovor od 6. 4. 1922. tiče vseh kakršnihkoli terjatev proti bivšim trem erarjem. V 3. členu dogovora se navajajo poglavitne kategorije takšnih terjatev, ali s tem niso izključene druge, ki tam niso navedene. Dobro bo, da omenjene kategorije tu še enkrat naštejemo: 1) iz javne službe, za plače, pokojnine in druga plačila, kakor tudi iz navadnih službenih pogodb, 2) iz ljubavnih, najemnih, stavbnih in prevoznih pogodb, 3) iz osebnih in stvarnih vojnih dajatev in vojaških nastanitvev, 4) iz pravilne odgovornosti državnih železnic, iz službe državnih železnih namestencev, 5) iz poslovanja poštne, brzojavne in telefonske uprave, 6) za duhovniški kongres, 7) za zakonske podpore beguncem in vojnim invalidom in rente družinam vojnih žrtvev, 8) za civilne obleke vpkolčanecem, 9) za pošiljanje denarja in drugih vrednosti iz tujine potom vojaških ali civilnih organov, ki so bili od države uradno pooblašteni, 10) za zemlne, službene in pogodbene kavcije, za depozite mornarjev in drugih vojakov itd.

Med te terjatve bi spadala tudi vojna posojila, kot ne bi bilo čl. 205 senžermenske in analogne člena triantonске mirovne pogodbe. Po teh členih namreč ne odgovarja nobena država za avstrijske in ogrske vojne posojila razen Avstrije in Ogrske, a ti dve državi tudi samo za tisti del, ki je pred podpisom mirovne pogodbe pripadal državljanom ali vladam držav, ki niso dobile nobenega kosa ozemlja bivše monarhije. Italijanski državljani smo torej glede avstrijskih in ogrskih vojnih posojil navezani edino le na dobro voljo in razsodnost merodajnih italijanskih čimteljev in ne moremo teh terjatev prigravitvi proti bivšim državnim erarjem.

Kar se tiče oseb, ki imajo pravico prigravitvi svoje terjatve, je treba naglasiti, da ta pravica ni omejena na tiste, ki so postali italijanski državljani kar po mirovni pogodbi, to je «ipso jure», oziroma «pu polnem pravu», kakor se izraža italijanska

in francoska pravna terminologija, marveč pristojna vsem osebam, ki so 3. 11. 1918. v sedanjih novih pokrajinah prebivali, oziroma vsem jurističnim osebam in trgovinskim podjetjem, ki so takrat tamkaj imeli svoj sedež. Le za terjatve iz javne službe ali druge službene pogodbe se zahteva, da je določeni upnik, ki je bil v takšni službi ali čigar rodbinski član je bil v takšni službi, 3. 11. 1918. v novih pokrajinah ne prebival, nego imel domovinsko pravico.

Pravzaprav bi bilo treba prigravitvi samo lake terjatve, za katere tistega dne, ko se je podpisal dogovor, namreč 6. 4. 1922., še ni visela zahteva plačila pri avstrijskih in ogrskih likvidacijskih uradih, ki sta jih Avstrija in Ogrska bili ustanovili že kmalu po polomu, seveda najprej samo za svoje državljane. Vendar bo iz previdnosti dobro, da se prigravitvi vse terjatve brez razlike. V zmislu dogovora bi se mogle prigravitvi tudi naravnost pri avstrijskih in ogrskih likvidacijskih uradih, iz raznih razlogov in posebno tudi radi prekratkega roka je najboljšje jih prigravitvi pri tistih italijanskih uradih, ki jih je določila naša vlada. Najpoprej so bile za to določene samo prefektore v Trentu, Trstu, Poli in Zadru, a v razglasu zunanega in pravosodnega ministrstva od 6. 12. 1924., ki sem ga navedel v prvem članku, je rečeno, da je treba terjatve gorimnjene 3. kategorije, to so terjatve iz vojnih dajatev in vojaških nastanitvev prigravitvi finančnim intendantam v Trentu, Trstu, Poli in Zadru na način določen od finančnega ministrstva (urada za vojne škode). Kolikor vem, pa, kakor rečeno, finančno ministrstvo do danes ni izdalo takšnih določb.

Po mojem mnenju ne bi smela iz tega, da se kakla terjatve prigravitvi po pomoči pri prefekturi namestiti finančne intendantce ali narobe, najtihi nobena škodljiva posledica za udeležence. Ne gre namreč za strogo pristojnost določbo, nego le za navadilo, po katerem naj se udeleženci ravnaajo začet, da se olajša uradno delo. Seveda pa se ni treba na to zanašati. Kdor ima torej razne terjatve in med temi tudi takšne, ki spadajo v omenjeno posebno kategorijo, stori najboljšje, da prigradi te poslednje pri finančnih intendantci, ostale pa pri prefekturi, — če finančno ministrstvo morda vendar še ne ukrene drugače.

Vnela se je javna razprava o tem, ali je treba prigravitvam priložiti dokazilne listine in kakšne. Čudno se mi zdi, (če nisem morda prezrl), da se ni v tej razpravi nihče skliceval na čl. 5 dogovora od 6. 4. 1922., ki je vendar dovolj jasen in se tiče prav tega predmeta ter določeno določa sledeče: «Italijanski (prigravitveni) urad bo moral pomagati udeležencem glede listin in dokazil, s katerimi bo njihova zahteva morala biti opremljena; on jim bo priselbrljeval manjkajoča dokazila in bo reklamacije, ki bodo v redu (francosko besedilo pravi: «Les réclamations en règles»), izročeval pristojnim avstrijskim in likvidacijskim uradom direktno brez diplomat-skega posredovanja. Reklamacije (in jaz dodajam: le takšne), ki so očitno brez poldlaže ali ki z ozirom na osebe, ki jih vladajo, ali na čas svojega postanka ne spadajo pod sporazum od 6. 4. 1922., zavrne s kratko obrazložitvijo isti italijanski (prigravitveni) urad, kateremu so bile predložene.»

Stvar stoji torej mnogo bolj ugodno, kakor sta jo prikazali burokratska ozkosrčnost na eni in podjetna gostobesednost na drugi strani. Saj tudi ne more biti drugače, če se upošteva, da se v tej stvari interesi italijanske države in našega prebivalstva popolnoma ujemajo. Zakaj neki bi prefektore in finančne intendantce prigravitljale s stroгим formalizmom naše ljudi od njihove terjatve, marj radi lepih avstrijskih in ogrskih oči? Ne, združeno bomo delali, oblastva in prebivalci novih pokrajin, da se naše reklamacije opremijo z vsemi potrebnimi listinami in dokazili. Glavno je, da se terjatve pravočasno prigradijo, samo to pravico imata Avstrija in Ogrska. S čl. 5 dogovora je pa izrecno omogočeno, da se prigravitve spravijo tudi naknadno v red, predno se izročijo avstrijskim in ogrskim likvidacijskim uradom. (Dalje jutri). Dr. Josip Wilfan.

Fašistovska proslava

On, Farinacci napoveduje boj na celi črti Mussolini na balkonu palače Chigi

RIM, 23. Včeraj dopoldne se je vršila v gledišču Augusteo proslava 6. obletnice ustanove fašistovskih krožkov. Gledišče je bilo natlačeno. Govoril je glavni tajnik fašistovske stranke on, Farinacci. Njegov govor ni zaostajal prav nič za dosedanjimi. Napadal je na levo in desno. Ko je govoril o liberalcih in o opoziciji, je bila masa tako razburjena, da je nekdo zaklical: «Na vislice z liberalci!» Farinacci je govoril tudi o Matteottijevem procesu. Rekel je med drugim: «Nekega dne sem rekel kot osamljen fašist in danes ponavljam kot načelnik fašistovske stranke v znak zakonite reakcije: lejavim, da sem jaz izvršilec in naročilec vsega, kar je izvršil fašizem v lepoti svojega navdušenja. Pu te moji jasni izjavi naj vedo vsi, da se proces proti fašistovski revoluciji ne bo vršil nikdar, ker smo vsi mi krivci in izvršitelji. Naše revolucije ni mogoče spraviti v kako dvostrano preture, tribunala ali potopnega sodišča. Za nas je ena sama pravica: Zgodovina!» Nekoliko dalje je Farinacci napovedoval: «Mi hočemo po-fašistiti brez razlike vse državne organe, da bo enkrat konec neodvisnosti tega ali onega organizma. Fašizem ni stranka, ampak vera za državo. Čaka nas težko vprašanje birokracije. Vse državne namestence je treba staviti pred naslednjo izbiro: ali naj odidejo, ali naj se uklonijo režimu.»

Od gledališča dalje se je razvil sprevod proti palači Chigi, kjer je množica obstala, da sliši ministrskega predsednika Mussolinija. Po kratkem času se je prikazal na balkonu on, Mussolini. Fašisti so ga sprejeli s plokanjem. Vodja je pričel tako-le: Rimski črnosrajčniki (Camice nere dell'Urbe)! Ne morem se upirati želji, da bi vam govoril. Ne samo radi tega, ker vam ugaja (glasovi: da, da!), ampak tu sem tudi, da vam dokazem, da boleznii ni niso vzele besede. Moja prisotnost na tem balkonu podere takoj papirnatne gradove na podlagi smešnih «pravilo» in nič manj smešnega «glas gre». Veste, kaj vam pravim, pomlad je tu in vse zopet cvete. In moje največje veselje je videti zopetno vstajenje vse fašistovske akcije, vedno in povsod, proti vsakomur. In vi to hočete? (Množica odgovarja: Da, da!)

Mussolini se je nato poklonil ter takoj izginil. Kmalu pozneje se je odpeljal v avtomobilu v svoje zasebno stanovanje.

Slavnostni govornik se je dotaknil tudi reforme ustave. Ko je govoril o skrivnih organizacijah, je množica pričela vstati: Dol s framazonstvom!

Nasilja v Faenzi

Republikanski in katoliški krožek opustošena

FAENZA, 23. Včeraj se je tu vršila proslava 6. obletnice ustanove fašistovskih krožkov. V mesto je prišlo mnogo fašistov tudi z dežele. Na glavnem trgu je govoril on, Frignani. Po zborovanju je prišlo do incidentov. Fašisti so zažgali republikanski krožek; ognjeglasom se je posrečilo pogasiti ogenj. Opustošena sta bila tudi katoliški krožek in pisarna odvetnika Tosija, ki je republikanec. Nekateri meščani so jih dobili po hrbtu, ker se niso odkrili pred fašistovskimi zastavami.

Angleška kraljevska dvojica v Pisi PISA, 23. Ob 12.10 sta prispela sarkaj iz Livorna angleški kralj in kraljica.

Stavka Arabcev in kristjanov v Jeruzalemu radi angleške sionistične politike

LONDON, 23. Brzojavke iz Jeruzalema pravijo, da so Arabci zaključili vse priprave za stavko, s katero hočejo o priliki Balfourjevega prihoda v Jeruzalem in o priliki otvoritve hebrejske univerze protestirati proti sionističnemu režimu. Arabcem so se pridružili tudi kristjani, da protestirajo proti Balfourju, ki je duša sionistične politike angleške vlade. Kakor znano, predstavljajo Arabci v Palestini večino prebivalstva in so z vsemi silami upirajo sedanjemu režimu židovske manjšine, ki se oslanja na britanske bajonete, kakor je rekel pred dvema dnevmi «Daily Express». Tudi arabski državni uradniki se priključijo stavki in je zelo verjetno, da bo imenovanega dne počivalo delo v vseh uradih.

Angleška posadka v Jeruzalemu je bila ojačena z oddelki, ki so prispeli iz Egipta, da se zatrejo v kakšnih steherni nemiri ob prihodu lorda Balfourja.

Umik kurdskih vstašev

ANGORA, 23. V noči od 17. na 18. marca je izvršilo pieme Kočki, ki se bori na šekjovi strani, napad na Cemik. Vlade čete so napad odbile. Kakor pravijo najnovejše vesti, se umika voditelj upornikov šekš s svojimi četami proti južnemu Kurdistanu. Oborožena tolpa Kurdo, ki je napadla v bližini Giarlektrja sametni oddelek, je bila obkoljena severno od Eufrata in zajeta.

Turška vlada ne zapira grških šol ANGORA, 23. Poluradno obvestilo pravi, da so vesti inozemskih listov, glasov katerih bi izdala turška vlada odredbo, da se prepovejda grške in armenske šole v Turčiji, neosnovane in tendenci-jozne.

Izredna živahnost v narodni skupščini

Verifikacijska razprava — Nastop Davidoviča

BEOGRAD, 23. (Izv.) Na včerajšnji seji narodne skupščine, ki je pričela ob 9.30, se je vršila verifikacijska razprava. Takoj po navadnih formalnostih je predsednik Subotić otvoril razpravo. Poslanec Simonović je prečital poročilo večine verifikacijskega odbora; za njim je prečital dr. Počić poročilo verifikacijskega odbora manjšine. Poročilo obsega 75 strani; SLS je dodala posebno poročilo o poteku volitev v Slovenijo. Nato je dr. Subotić odredil razpravo k poročilom. Dostavil je, da je prijavljenih mnogo govornikov in da sme radi tega vsak poslanec govoriti le pol ure. Prvi je nastopil Ljuba Davidović. Po svojem govoru je prečital program bloka narodnega sporazuma in seljačke demokracije. Sporazum, ki temelji na 7 točkah, je bil podpisan 25. februarja po načelnih opozicije. Davidović je še ugotovil, da šteje opozicijski blok 139 poslancev.

Nikola Uzunović je v daljšem govoru pobijal izvajanja Ljube Davidoviča. Seja je bila nato zaključena ob 13.30.

Popoldanska seja je pričela ob 16.30. Ze ob začetku seje je vladala v skupščini velika napetost. Prvi je govoril pristasi SLS dr. Hohmjec. Napadal je ostro samostojne demokrate, posebno pa ministra Žerjava. Poslancu Hohmjecu je odgovoril dr. Prvko. Nato je predsednik dal besedo zajedničarju dr. ju Bazali, ki je imel zelo izžvalen govor. Pristasi vladne večine so ga večkrat prekinili z glasnimi medklici. Razburjenost med poslanci je prekipela do vrhunca, ko je dr. Bazala zaklical proti večini: «Vi niste poslanci, izvoljeni od naroda, ampak vladni poslanci. Tedaj so se poslanci dejansko spopadli. Predsednik je moral prekiniti sejo za 1 uro. Ob 20.40 se je seja nadaljevala.

Nastopilo je več govornikov. Minister Maksimović je govoril do 20.30. Vladna večina je stavila predlog, naj se sprejme poročilo večine verifikacijskega odbora in potrdijo vsi nesporni mandati. Predlog opozicije se je glasil, naj se razveljavijo vsi mandati. Sprejel je bil prvi predlog. Seja je končala ob 0.45.

BEOGRAD, 23. (Izv.) Danes ob 11. uri je pričela seja narodne skupščine. Za sejo ni vladalo nikako zanimanje. Na seji je govoril poslanec Smodej, ki je hudo napadal dr. ja Žerjava. Minister Pribičević ga je zavračal. Seja je končala ob 13. uri.

Novo postopanje proti dr. ju Mačku in tovarišem?

ZAGREB, 23. (Izv.) Državni pravdnik je predložil sudbenemu stolu predlog za novo preiskavo proti dr. ju Mačku in njegovim tovarišem. Državni pravdnik podpira svoje trditve z dokazi, iz katerih je razvidno, da so člani vodstva HRSS organizirali radičevske borbene čete pred volitvami.

Millerandov govor v Sceauxu

Očita vladi popustljivost napram komunistom in zahteva revizijo ustave

PARIZ, 23. Millerand je imel včeraj v Sceauxu političen govor ter je očital vladi, da ne postopa proti komunistom z ono energijo, ki jo zahteva sedanje politične razmere v Franciji. Naglašal je, da je sedanji sovjetski zastopnik v Parizu načelnik boljševiske propagande v Franciji. Kritiziral je finančno in versko politiko levitarskega bloka ter nastopil za revizijo ustave, ki naj bi nudila predsedniku republike pravico da razpusta zbornice.

Vprašanje poljskih mej in obveznosti Francije.

LONDON, 23. Na jutrišnji seji zbornice bo podal zunanji minister Chamberlain izjave o svojem obisku v Parizu, o zenevskem zborovanju in o nemških predlogih glede varstva. Pravijo, da Chamberlain ne bo mogel še jutri podati definitivnih pojasnil glede pogajanj, ki se vršijo diplomatskim putem med Anglijo in Francijo glede nemških predlogov. Njegove

izjave bodo bolj splošnega značaja. V političnih krogih se zatreje, da je sklenitev garancijskega pakta, v kolikor se tiče zapadnih mej Nemčije, v sedanjem trenutku zelo možna. Nemška vlada se je izjavila pripravljeno jamčiti sedanje zapadne meje Nemčije pod pogojem, da se revidira meja napram Poljski, kajti Nemčija nikakor ne more priznati priključitve Gornje Slezijske k Poljski in gdanskega koridora. In ravno v tem tičijo težkoveč garancijskega pakta.

Znano je, da se ne more garancijski pakt omejit le na meje Francije in Belgije, kakor so to želeli nekateri angleški politiki. Končno tudi Francija ne more pustiti na cedilo Poljske. S pogodbo z dne 19. februarja 1922 se je obvezala, da bo čuvala statu quo na vzhodu, to je skrbela za ohranitev sedanjih poljskih mej. Je skoraj gotovo, da ste Francija in Poljska sklenile tajno vojaško pogodbo, ki obvezuje Francijo, da brani v slučaju potrebe sedanje poljske meje. Velika Britanija niti od daleč ne misli garantirati zapadnih poljskih mej in soglašati s francosko-poljsko pogodbo. — Kakor pravi «Inostranec», se bi dale težkoče glede poljskih mej odpraviti s pripustitvijo Nemčije v Društvo narodov. V tačem slučaju bi imela Nemčija pravico nastopiti v smislu čl. 19 Društva narodov, ki pravi, da mora Društvo narodov od časa do časa proučevati pogodbe svojih članov, v kolikor so se izkazovale za neizpeljive, in mednarodna vprašanja, ki bi utegnila ogroziti svetovni mir. Potemtakem bi se morala tudi Francija spoprijazniti z revizijo mej na škodo Poljske.

Pomožna dela na ruševinah

po ciklonu v Ameriki — Število mrtvih ne presega 1000

PARIZ, 23. Po zadnjih ugotovitvah je število žrtve ciklona v Illinoisu dosti nižje od onega, ki so ga napovedovale prve brzojavke po tej strahoviti nesreči: mrtvih je kakih 800—1000, medtem ko je bilo ranjenih nad 3000 oseb.

Najbolj tragična posledica ciklona je dejstvo, da je prišlo tu ob življenje veliko število otrok: v gotovih mestih je med mrtvimi 50% otrok.

Ameriška javnost je zapopadla to nesrečo v vsej njeni grozoti po včerajšnjih listih vseh držav, kateri so objavili v slikah prizore porušenih pokrajin.

Na tisoče četnikov Rdečega križa, vojakov in prostovoljcev se nahaja na ruševinah poskodovanih mest ter pomaga pri pomoznih delih, ki jih vodijo državna oblastva. Premožnejši ljudje so dali na razpolago večje svote denarja. Obredno stanje ni bilo proglašeno; bila pa je za varstvo lastnine mobilizirana milica.

Meteorologi ne morejo še dati točne razlage o vzrokih tega ciklona. Predvsem se ne ve še za vzrok, ki je določil tok mrzlega zraka. V Ameriki so sicer tropični cikloni v času od junija in septembra v navadi, ampak te prikazni niso v nikakli zvezi z zadnjo katastrofo. Tropični cikloni, ki prihajajo z Antilskih otokov, sledijo vzhodni obali ter prodirajo v notranjost dežele preko države Texas ter pridejo včasih do Misurija. Medtem morejo katastrofe, kakor ta poslednja, ki je opustošila šest ameriških držav, nastati le pri takozvani «polarski fronti», ki teče preko Kanade.

RIM, 13. Agencija «Stefani» poroča iz New-Yorka, da je «New-York Herald» prejel iz Sant Louisa vest, da ni mogoče še ugotoviti števila mrtvih in ranjenih po zadnjem ciklonu, ker niso bile še vzpostavljene brzojavne in telefonske zveze; vendar pa se ugiblje, da presega število mrtvih 1200 in da je bilo od 3—6000 oseb ranjenih.

Čudna epidemija na berlinskih šolah

BERLIN, 23. Med učenci raznih šol v Berlinu razsaja že par tednov epidemija, katere značaja ni bilo še mogoče ugotoviti. Osem velikih šol je bilo že zaprtih in v drugih se je število učencev občutno skrcelo. Na gimnaziji v Pankovu je bolnih 160 učencev in jutri se bo zatvoril že nek licej. Zdravstveni svet je odredil, da se morajo šole temeljito razkužiti, medtem ko proučuje komisija zdravnikov to čudno prikazen. Bolniki trpijo na težkem vnetju v grlu in v dihalnih organih ter jim teče kri iz nosa.

DNEVNE VESTI

«Piccolo» potvarja resničo

Te dni je prišel v Trst znani skladatelj operet Fran Lehar, da bo sam dirigiral svojo zadnjo opereto «Frasquita», ki je za Trst novost. To priliko je porabil «Il Piccolo», da osveži nekoliko spominov na bivanje in glasbeno delovanje Leharja v Trstu v letih 1897—1898 kot vojaškega kapelnika. Tu je zaključil to svojo vojaško kariero. Nato je začel triumfalni pohod njegovih operet, ki ga je menda napravil — milijonarja.

«Piccolo» pripoveduje o viharnem dogodku v letu 1905. v gledališču «Filodramatico» povodom uprizoritve Leharjeve prve operete «Vesela vdova». Med predstavo je prišlo do viharne demonstracije s krikom, življenjem, protesti, ki ni hotela prenehati, dokler ni posegnila policija vmes z vso energijo. Vzrok tej demonstraciji je bil v nekaterih prizorih skrajno žaljivi za črnogorsko vladarsko hišo in Jugoslovene sploh. Tu pa si je «Piccolo» dovolil drzno potvorbo. Pravi namreč, da je rečeno demonstracijo priredila neko skupina Črnogorcev. To ni res, ker so jo priredili številni tržaški Slovani, predvsem Slovenci in Hrvati, v svojem ogorčenju proti takemu žaljenju našega naroda. Na vprašanje, čemu za greša «Piccolo» to potvorbo resnice, je odgovoril: namen je — tisti politiki, ki za vse na svetu noče priznati obstoja Slovanov v Trstu. Zato je namesto tržaških Slovanov postavil — «črnogorsko skupino»! Zanimivo in značilno

Dan katek izkih shodov v Franciji

Zborovalci zahtevajo vzdrževanje poslanstva pri Vatikanu

PARIZ, 23. V Franciji se je vršilo tekotom včerajšnjega dne več katoliških demonstracij. V Verdunu sta govorila na katoliškem zborovanju general De Castelnau in mons. Ginesty. Zborovanju je prisostvovalo nekaj članov parlamenta. V Rouenu je priredil katoliški shod poslanec Poitu du Plessis. Zveza za obrambo katoličanov je imela v Le Manu krajevni kongres. Nastopili so kot govorniki general Dardo, predsednik zveze, odvetnik Bergere, poslanec Bram in končno lemanski škof mons. Grente. 12 tisoč katoličanov se je udeležilo tega kongresa. Na vseh zborovanjih so demonstranti enoglasno zahtevali vzdrževanje francoskega poslanstva pri Vatikanu. V tem smislu so odposlali vladi resolucije. Nikjer ni prišlo do incidentov.

Litvinov stopi na Čičerinovo mesto iz zdravstvenih ozirov

DUNAJ, 23. Kakor poročajo iz Moskve, ni mogel Čičerin klubovati s svojim sibičkim zdravjem naporom dolgega potovanja v Tiflis in je radi tega zaključil svoje potovanje po Kavkazu ter se povrnil v Moskvo v stanju, ki ga bo prisililo k popolnemu počitku. Do njegove popolne ozdravitve bo vodil komisarijat za zunanje zadeve Litvinov.

Lord Curzon bo pokopan jutri

LONDON, 23. Pogreb lorda Curzona se bo vršil v sredo, za izvršitev tozadavnih cerkvenih obredov je bil določen westminsterški samostan. Od tu bodo zemski ostanki pokojnika prepeljani v Kedleston Halle v Derbyshireju, bivališče Curzonovih prednikov, kjer bodo pokopani v družinski grobnici.

Predvsem moram ugotoviti, da gre za nakup samo k večjemu kakih deset orolov zemlje med železniško progo in staro kontovelsko cesto, (torej ne ob morju), ki leži v smeri med Čedadem in Vivantijsko vilo tja do Nj. Bakadzeji (in ne kar do Bankove do Nj. Camara), torej za zapuščen svet nad želez. progo v bregu, kateri z izjemo par zed majhnih in precej oddaljenih vinogradov, ne nosi prav nikomur nikače koristi. Dejstvo je, da se je pri meni zgledalo že par lastnikov, ki so izjavili, da prodajo prav radi ono zemljo, ki jim je preoddajena in ki jim ničesar ne nese. Glede cene se še ni ničesar govorilo, pač pa sem se obrnil na cenitca, da mi je cenil po legi in kulturi najslabše in najboljše kose zemlje v onem kraju. Končno izjavilam, poznavajoč prav dobro svojega klienta, ki je privatnik, da se zemljišče kupuje le za izključno lastno rabo in v prav nikače politične ali drugačne špekulativne svrhe. Tudi ne gre za nikač konsorcij. Kakor sem že izjavil nekemu posestniku, ponavljam, da se ne misli kupiti ničesar po kakšni višji ceni, pač pa se je pripravljeno kupiti le za pravo današnjo vrednost. Zato nikakor ni ta ponudba in vaba zelo čudna in sumljiva. Zemljišča so se vedno na svetu prodajala in kupovala ter se bodo še v bodoče, dokler bo zemlja v rokah posameznih lastnikov. Kdor od Kontovečanov (ali Prosečanov) ne bi hotel prodati, je to njegova stvar in nikdo ga ni in ga ne bo skušal zato pridobiti, najmanj pa s moj klient, ki bi si potrebno zemljišče lahko tudi drugod kupil. Kdor pa misli prodati, naj se zgleda v moji pisarni, da mu dam osebno potrebne podrobne informacije.

Trst, dne 23. marca 1925.

Dr. Joahim Ražem, odvetnik v Trstu, ul. Giacinto Gallina št. 2, I.

— Proslava obletnice ustanovitve fašizma. V nedeljo se je vršila v našem mestu proslava 6. obletnice ustanovitve fašizma. Okoli 10. ure so se pričela zbirati na trgu Unità razna fašistovska in patriotska združenja in zborovanja z zastavami in prapori, oddelki milice in fašistovske naraščaje ter množica radovednega občinstva; navzočne so bile tudi številne fašistovske deputacije iz bližnjih krajev. Končno se je razvil sprevod, ki je ob sviranju godb krenil čez Borzni trg, Corso V. E. III., ulici M. R. Imbriani in XX Settembre do gledališča Rossetti, kjer so se proslavitelji zopet zbrali k zborovanju. Po kratkem nagovoru stoltnica Lupetina, ki je otvoril zborovanje, je dobil besedo fašistovski poslanec en. Mazzolini, ki je v daljšem govoru opisal postane in razvoj fašizma ter njega zgodovinski pomen za Italijo. Potem je stoltnik Lupetina prečital brzojavki generalnega tajnika fašistovske stranke Farinaccija in ministr. predsednika Mussolinija. Končno so se proslavitelji zopet razvrstili v sprevod ter se podali prepevajoč razne fašistovske in nacionalne pesmi po istih ulicah na trg Unità, kjer so se razšli.

— Davčni vijak. Tržaško zupanstvo je objavilo v večeršnjem uradnem listu «Osservatore Triestino» razglas, v katerem opozarja, da se morajo v roku od 1. marca do 31. maja predložiti na okrajnem uradu za direktne davke naznanitve tičice se dodatnega progressivnega dohodninskega davka, ki je bil ustanovljen s kr. odlokom od 30. decembra 1923., št. 3062. Naznanitev je obvezna za vse osebe, katerih skupni letni dohodek ni manjši od 6000 lir. Vzroci za naznanitev se dajejo brezplačno v okrajnem uradu za direktne davke (Ufficio distrettuale delle imposte dirette) in v občinskem uradu (III. oddelek, davčni odsek, I. nadstopje, soba št. 23). Vzroci vsebujejo tudi naznanila navodila glede oseb, ki so dolžne napraviti omenjen naznanitev.

— Zborovanje upalnikov Banke Adriaticke. V nedeljo predpoldne se je vršilo zborovanje upnikov Banke Adriaticke pod predsedstvom g. Mohoviča. Zbor je sklenil resolucijo, v kateri opozarja odgovorne upravne svetnike na resnost položaja. Zadnji predlog o poravnavi — prvi resolucija dalje — smatrajo upniki le kot podlogo za nadaljnja pojejanja. Končno opozarja resolucija na neodklonljivo potrebo, da poseže v to vprašanje tudi vlada sama, bodisi s tem, da odstopi država od svojih terjatev napram banki, bodisi s tem, da tudi s svoje strani opozori odgovorne kroge na resnost položaja.

— Konec stavke kovinarjev. Včeraj je određil osrednji odbor kovinarske organizacije FIOM konec stavke kovinarjev v Jul. Krajini. V tozadnem proglasu poziva FIOM kovinarje, naj se danes v torek zopet vrnejo na delo.

— Občinski tajniki. V zadnji številki «Edinosti» sta bila po neljubi pomoti izpuščena iz seznama tajnikov dva kandidata, ki sta pred tržaško izpraševalno komisijo napravila tajniški izpit. In sicer Sluga Franc (St. Peter na Krasu) in Valič Maksimiljan (Lokavec).

— Nalezljive bolezni v našem mestu. V času od 14. do 21. t. m. so bili v našem mestu sledeči slučaj nalezljivih bolezni: Davica 6, škrlatica 18, trebušni legar 3, krvava griza 1. Umrla je ena oseba na trebušnem legarju.

Društvene vesti

— Magdalena podružnica Šolskega društva bo imela svoj redni letni občni zbor v nedeljo, 29. t. m. ob 4. uri popoldne v dvorani Gospodarskega društva (pri Tiroucu). Danes pa, točno ob 8.30 zvečer, odborova seja iste podružnice v navadnih prostorih. Prosi se za polnoštevilno udeležbo. — Predsednik.

— Tržaško pogrebno društvo pri Sv. Jakobu bo imelo v nedeljo, 29. t. m. ob 4. pop., občni zbor z navadnim dnevnim redom. Vabi se članstvo, da se ga polnoštevilno udeleži.

— Pevsko društvo «Ilirija» v Trstu. Danes se bo vršila v društvenih prostorih važna odbovna seja. — Tajnik.

— Molierov «Namišljeni bolnik» v Trstu. Pod okriljem študentske «Čitalnice» bo gostovalo v nedeljo, 29. t. m., v Trstu Dramatično društvo iz Gorice, ki uprizaro s svojimi najboljšimi igralskimi močmi vlezanimivega Molierovega «Namišljenega bolnika». To mojstrsko delo najboljšega francoskega dramatika in obenem znamenitega igralca je že preko 200 let stalno na repertoarju večjih gledališč in ima povsod silno mnogo občudovalcev; umetnina je to, ki je vedno enako sveža in zanimiva. — Naj ne zamudi v nedeljo nikdo prilike, da si ogleda to znamenito komedijo in obenem pozdravi vrle Goričane. Predstava se bo vršila v dvorani D.K.D. pri Sv. Jakobu.

— «Čitalnica». Nocoj ob 8.30 vaja za «Kontrolorja». Vsi in točno!

— M. D. «Zarja» - Rojan. Jutri točno ob 20. drugi izvanredni občni zbor. Prosimo, da se člani udeležijo polnoštevilno.

Danes ob 20. odborova seja. — Odbor.

Iz tržaškega življenja

— Samomor mlade ženske. Komaj je dopolnila 19. leto in že je bila zasebnica Marija Cinerari, por. Golia, stanujoča v ulici Tesa št. 61, sita življenja. V nedeljo okoli 9. ure predpoldne, ko je njen soprog še ležal v postelji, je na tihem vstala, se podala v stranišče ter tam izpila precejšnjo količino octove kisline. Njen soprog, ki je čul njeno bolešno stokanje in se kmalu preprčal, kaj se je zgodilo, je poklical na pomoč zdravniške rešine postaje, ki je Golijevi izpral žleodec ter jo dal nato prepeljati v mestno bolnišnico. Včeraj predpoldne je nesrečna ženska, kljub prizadevanju zdravnikov, da bi jo ohranili pri življenju, izdihnila po dolgem in strašnih bolenih. Vzrok njenega obupnega koraka ni znan.

— Nevarna kopel blazneža. Včeraj zjutraj okoli 4. ure je nek mlad mož, ki se je nekaj časa, vidno razburjen, kretal ob bregu kanala v ulici G. Rossini, nenadoma skočil v vodo. K sreči je bil priča nenavadnemu prizoru policijski agent Rizzo, ki se je tedaj vračal na kvesturo. Svočil je v bližnji toln ter zgrabil neznanca, ki se je že začel potapljati, za obleko; s pomočjo dveh pilotov, ki sta mu prihitela na pomoč, ga je potegnil na breg. Na kvesturi, kamor je bil odveden, se je neznanec izkazal za 35-letnega trgovskega agenta Ezija Rozzo, stanujočega v ulici Scuole israelitiche št. 1. Pri zaslišanju je mož začel navedati razne neumnosti, ki so pričale, da v njegovi glavi ni vse v redu. Zato ga je dal zdravnik rešine postaje, ki je bil poklican na pomoč, prepeljati v opazovalnico.

— Podzemsko potovanje treh čuvajev. Včeraj okoli poldne se je ljudem, ki so šli po ul. Arcata, nudil kaj čuden prizor. Nekoliko višje nad mestom, kjer se ta ulica križa v ul. Sapone, se je nenadoma dvignila kamenita plošča tlaka in skozi odprtino se je prikazala palica, na koncu katere je bil pritrjen listek. Ljudje so ostrmeli začudenja sprčo nenavadnega pojava, končno pa je nekdo izmed navzočih vzjel listek, na katerem je bila napisana s svinčnikom: «Pomagajte nam, ker smo v nevarnosti!» Kakor znano, teče pod ulico Arcata potok, ki gre pod zemljo pri Montebellu in se izliva v morje. Tega kanala, ki je zelo prostoren, so se že večkrat posluževali talovci, ker so mogli po podzemski poti vrteti v trgovine, ki se nahajajo v ulicah, koder teče potok. Navzočnim je bilo terje jasno, da so v kanalu ljudje, mogoče celo tatovi, ki niso mogli iz čudne pasti. Nekaj mestni stražnik je bil poklical na pomoč gasilce, ki so odstranili ploščo ter spustili skozi odprtino lestvo. Kmalu potem so se prikazali na svetlo trije možje, vsi blatni in premočeni. Izkazali so se za čuvaje nadzorovalnega podjetja «Fortior» in povedali, da so šli v kanal, ker so sumili, da se tatovi zopet pripravljajo na takšno podjetje po podzemski poti; ta slutnja ni bila neupravičena, kajti v strugi so našli dva močna vlezalna droga in na enem mestu je bil obok že prevrtan. Končno so čuvaji povedali, da so v kanalu zašli in da radi visokega blata niso mogli ne naprej ne nazaj. Zato so na onem mestu s pomočjo najdenih drogov pridvignili ploščo ter na znani način obrnili pozornost nase. Čudni prizor je seveda privabil na lice mesta veliko množico radovednežev, ki so pričakovali bogve kakšna odkritja.

— Tri osebe v nevarnosti, da se zadužijo. Zasebnica Marija Mian, stanujoča v ulici Giulia je predinočnim zanetila v sobi malo pečico, da bi skuhalo večerjo. Ker je bila pečica brez cevi in ni imel ogenj duška, se je soba kmalu napolnila s ognjenim plinom. Radi tega je postala ženska, njenemu možu in njunemu 2-letnemu otroku slabo. Mož je imel še toliko moči, da je poklical na pomoč ljudi, ki so telefonirali na rešilno postajo. Zdravniki, ki je kmalu potem prihitel, je podal trem ponesrečencem potrebno pomoč; žensko in otroka je dal nato prepeljati v mestno bolnišnico. Okrevala bosta v par tednih.

Vesti z Goriškega GORIŠKIM SLOVENCEM!

Odpri roke, odpri srce, otraj bratovske solze!

Dne 18. t. m. se je dogodila v Volčji Dragi strahovita nesreča, ki je zahtevala troje človeških žrtv. Dne 20. t. m. so bila trupla žrtv izročena materi zemlji. Njih ni več! Toda za njimi sta preostali dve vdovi, preostala je stara mati, preostalo je osmero nepreskrbljenih otrok, ki so izgubili ne samo svoje može, snove in očeta, ampak tudi svoje hranitelje, ki ne morejo več skrbeti, s lopato v roki, za njihov vsakdanji kruh. Zato je, gorški Slovenci, naša dolžnost, da stopimo mi na njihova mesta ter vsak po svoji moči s darovi prispejemo, da ne bodo matere in vdove v skrbeh za skorajni kruha, otroci pa lačni.

Darove sprejema gorška uprava «Edinosti» (Via Carducci št. 7) in imena plemenitih darovalcev bodo objavljena v našem listu.

ZVEZA PROSVETNIH DRUSTEV.

— Iz Vogrkega. V sredo, 25. t. m., na praznik, bo imelo bralno kmetijsko društvo «Lijak» svoj občni zbor ob 3. uri popoldne v društvenem prostoru. Naj pridejo člani polnoštevilno, da se po lahkem spuncu naše društvo povzpne k živahnemu delu, ki je zmerom pluto v njegovem okriju.

— Iz Standraja. V sredo, 25. t. m., bo predaval v «Bralnem in peyskem društvu» gosp. Gomiseček, s. b. rer. kom. «O. združništvo». Pričakovati je obilne udeležbe, ko gre za tako važno predavanje. — Kmetika samopomoč — to nam mora biti geslo: združništvo nam jo nudi.

— Iz St. Petra. V nedeljo je predaval v našem izobraževalnem društvu «Mladina» g. Just Ušaj «O vinogradništvu». Vsehi nas, da so se za predavanje zanimali v tako obilnem številu tudi naši gospodarji in ne le naša mladina.

— Odmevi strahovite nesreče v Volčji Dragi. Kakor nam poročajo iz Volčje Drage, je bila množica pri pogrebu mnogo večja nego se je prvotno cenilo. Mi smo jo cenili na 1500 ljudi, zatrjujejo pa nam, da se je pogreba udeležilo približno 2000 ljudi. Tudi darovi, katere je nabiral poseben odbor v domači in bližnjih vaseh, so dosegli že približno 2000 lir visok znesek. En del nabranega denarja je bil že razdeljen med obe vdovi, Felicito in Marijo Bunc ter materi ponesrečenega Ivana Cernic.

Ivan Cernic ni bil oženjen, pač pa se je imel v kratkem poročiti in fant je imel že pripravljeno poročno obleko. Mesto pa, da bi peljal v njej mlado nevesto pred oltar, so ga izročili v nji v hladno narocje zemlje. O nesreči sami smo prejeli še sledeče podrobnosti: Dnina prizadetih delavcev se je navadno končevala ob 4. pop., torej tik pred uru nesreče. Usodnega dne, neposredno pred nesrečo, pa so «blatariji» sklenili, da bodo delali še dve uri nadurnega dela in so si naročili majhen prigrizek. V trenutku, ko jim je tovariš razdeljeval prigrizek, se je zmajala stena in zgodila se je ona nesreča. Če bi se torej «blatariji» ne odločili za nadurno delo, bi se nesreča sploh ne bila dogodila, če pa bi se bila dogodila malo pozneje, bi zahtevala še strašnejše žrtve. Vseh štirinajst zaposlenih delavcev, ki so se pripravljali za malo južino, bi se bilo namreč vsled pod steno, ki se je zrušila, ker jim je ravno ona nudila zavetje pred vetrom. V tem slučaju bi bili postali vsi ali pa skoraj vsi delavci žrtve nesreče.

— Popravek. V 68. št. «Edinosti» smo poročali, da sta dobila Evgen Kocjančič in Avgust Peršolja ponorejena stotaka od 45-letnega Ferdinanda Kocjančiča, kovača v Kozani. V resnici pa bi se moralo glasiti od Ferdinanda Kristančiča, kovača iz Kozarnega (občina Biljana).

— S šentvitskogorske planote. Ze zdaj se opozarja bližnjo in daljno okolico, da priredi tukajšnja mladina prvo nedeljo v maju Finžakarjevega «Divjega lovca». Kdor je videl na tukajšnjem odru «Krivoprosičnika», «Vejele» in «Razvalino življenja», gotovo ne bo zamudil tudi te prekrasne igre, ki bo po vsebini in izjavjanju presejala vse prejšnje.

— Narodna čitalnica v Kobaridu naznaja, da bo v četrtek, 26. t. m., ob 8. zvečer, občni zbor v društvenih prostorih. — Odbor.

— Splošno slov. žen. društvo v Gorici vabi vse svoje članice na redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, 29. t. m. ob 4. pop., v društvenih prostorih liše št. 7 v ul. sv. Ivana. Ker se mora glasom društvenih pravil vsako leto obnoviti polovica odbora, odstopijo letos sledeče odbornice, ki lani niso bile izzrebane: Mar. Milič, Hel. Sivec, Rud. Vidmarjeva ter pri odborovi sejni dne 18. t. m. izzrebane: Olga Černe in Gizela Mušič. — Pri isti seji se je nabralo med odbornicami L. 95 v počastitev spomina dr. Gregorčiča, namesto cvetja na njegov grob, v dobrodelne društvene namene.

DAROVI

V proslavo dr. Antona Gregorčiča so darovali: Viktor Poljšak — Gorica 25 L; Beltram Ivan, Vogersko 10 L; Gorjan iz Gor, Gregorčič Josip, Vogersko, Fornazarič Hilarij, Leban Ivan, iz Vogerskega po 5 L; Žigon Ivan, Gorica 5 L; Gregorčič Leopold, Vogersko 2 L. — Vsem cenjenim darovalcem kakor nabralcu najsrčnejša hvala!

Borzna poročila.

DEVIZE Amsterdam od 980.— do 990.— Bolgija od 124.— do 125.50; Paris 127.25 do 127.75 London od 117.60 do 117.80; New York od 24.55 do 24.6; Španija od 347.— do 352.— Švicca od 472.— do 478.—; Atene od 37.— do 39.—; Berlin od 580.— do 590.—; Bukarest od 11.75 do 12.25; Praga od 72.50 do 73.—; Ogrska od 0.335 do 0.342; Dunaj od 0.0312 do 0.0350; Zagreb od 38.75 do 39.—.

VALUTA: Avstrijske krome od 0.0340 do 0.0350 dinarji od 3.40 do 3.90; dolari od 24.50 do 24.60; novi po 20 frankov od 96.— do 98.— funt sterling od 117.50 do 117.75.

Eničijske obveznice 79.20.

Najsrčnejšo zahvalo

Izrekamo vsem onim, ki so na katerikoli način pripomogli, da se je pogreb naših nepozabnih predragih, dne 18. marca t. l. na Volčjdragi smrtno ponesrečenih

Bunc Josipa in Franca ter Černic Ivana

izvršil na tako lep in dostojen način. Posebno se zahvaljujemo požrtvovalnemu odboru, kateri je prvi dal inicijato za pobiranje prostovoljnih darov, zahvaljujemo se vsem darovateljem denarnih zneskov, vencev, napisov na žalnih trakovih, vrlih pevskim zborom Bukovica-Renče in Bilje za pretresljive žalostinke, občinskim zastopnikom iz Vrtojbe in Bilj, prečastiti duhovščini ter splošno vsem udeležencem pogreba, kateri so resnično s pravo bratsko ljubeznijo pokazali svojo najglobljejšo sočutje s ponesrečenimi in njihovimi preostalimi. Bog plati vsem!

V VOLČJDRAGI, dne 22. marca 1925.

ZALUJOČI OSTALI.

ZAHVALA.

V naši težki bolesti vsled izgube naše srčno ljubljenega soproga in mamic

ANE MUHA

smo prejeli izrednih dožakov iskrenega sočutja, kar nam lajša našo neizmerno žalost. Zahvaljujemo se vsem, ki so pokojnici izkazali zadnjo čast. — Posebno zahvalo smo dolžni čast. duhovščini, pevcem, godbi, sorodnikom, prijateljem in znancem in vsem, ki so ob zadnji uri stali ob njeni strani.

BISTRICA, dne 19. marca 1925.

25-9. Zalujoci ostali.

Mali oglasi

EGIPTOVSKA metoda za odstranitev dlak iz obraza in života, Madame Hanum Halime, via Mazzini 24, II. 410

SOBO v sredini mesta, pri slovenski družini, išče trgovce. Ponudbe pod «Soba» na upravnishvo. 411

POSTREZNICA za popoldne, trikrat na teden, se išče. Košir, viale XX Settembre 68, IV. 412

27-LETEN gospod, izobražen, olikan, želi priučiti se nemščine bodisi v nemški družini ali pri tverdi. Razpolaga z dobrimi spricvali in je pripravljen potovati. Ponudbe pod «Libretto postale: 685 - 505» poštnozležeče, Trst. 413

URADNIK išče službo korespondenta in stenodrotarja. Je dobro verziran s sodnih in finančnih zadevah. Prijazne ponudbe pod «J. S. št. 14» na upravnishvo. 409

GLASOVIR ali pianino kupim. Ponudbe, z navedbo znanke in cene na mlekarino v via Carlo Ghega 4, Trst. 380

FOTOGRAFSKEGA pomočnika in vajernca sprejme foto «Helios», Idrija. 390

VOZ (parizar) težak, v dobrem stanju se prod. Rafael Zimic, gost. Deskle — Plave pri Gorici. 389

VINOGRAD, s krasnim razgledom velikim kamnomolom, pri dveh poteh in vodovodu, 2 minuti od železniške postaje, se prod. Naslov pri upravnishvu. 393

17 LETEN mladenič želi vstopiti kot učencev v trgovino. Naslov pri upravnishvu. 395

VOJNI OSKODOVANCI za nove prijave in likvidacijo vojne oskodne obrnite se na naslov STOLFA, Via XXX ottobre 19, buffet. 385

Zlato, srebro, krone, platin, zobovje

kupuje

Zlato ALBERT POVH

Trst, Via Mazzini 46

Ker za včeraj sklicani občni zbor ni bil sklepčen, vabi

Tržaška posojilnica in hranilnica registrirana zadruga z omejenim poročtvom

XXXI. redni občni zbor

ki se bo vršil, v drugo sklican v četrtek, 2. aprila 1925, ob 3. uri pop. v lastni hiši via Torre bianca 19 I. nadstr.

po § 49 zadr. pravil, kateri bo za sklepčen ob vsakem številu navzočih zadrugnikov.

DNEVNI RED:

1. odobritev letnega poročila in računskega sklepa za l. 1924,
2. razdelitev čistega dobička,
3. poročilo o rezervnem zakladu,
4. razni predlogi,*
5. volitev nadzornišva.

* § 50. Vsak zadrugnik sme pri občnem zboru staviti predloge, kateri niso na dnevnem redu. O teh predlogih pa občni zbor ne more precej sklepati, ampak le odloči, če se sploh vzamejo v pretes ali če se morajo izročiti posebnemu odseku ali nadzorništvu, ali pa načelnistvu, da se o njih poruča v bodočem občnem zboru. Ti predlogi se morajo postaviti na dnevni red bodočega občnega zbora.

ALOJZIJ POVH

Piazza Garibaldi 2, I. nadstr. Telefon 3-29

Največja zaloga ur in zlatenine v Trstu. Prodaja tudi na obroke

Predno kaj nakupite, obiščite

Veliko skladišče pohištva

trvdke

ALESSANDRO LEVI MINZI

Via Rettori št. 1 — Via Mancanton št. 7-13

Spalne sobe, obedne sobe, posamezni kosi pohištva v veliki izbiri.

PODLISTEK

V. J. KRIZANOVSKA: (14)

Moč preteklosti

Roman v treh delih.

Iz rušine prevedel Ivan Vouk.

Toda ko je prišla ura odhoda, jo je težka predslutnja zopet prevzela, s solznimi očmi je sedla v železniški voz, kjer jo je kumica komaj umirila. Baron se je vozil v istem vagonu, ker pa je Larisa kupila zase kupa, ga je povabila k sebi. Z mračnim in zamišljenim pogledom je gledal Pavel Borisovič na Valerij izpremenjeni obrazek. Stavek iz knjige «Bitja preteklosti» mu je nenadoma prišel v spomin in se ga trdovratno držal: «Naša znanja niso zgolj slučajnost; usoda nam pošilja na našo pot bitja, s katerimi moramo prestati izkušnjo ali pa odkupiti prejšnje grehe.» Te besede so ga z mučno trdovratnostjo zasledovale in vzbudile v njem misel, da ga nevidna sila vleče

v neznan kraj, kjer se bo dovršilo nekaj strašnega, usodnega...

Napeti je moral svojo voljo, da se je otrešel tega duševnega stanja, ki je bilo podobno obsedenosti po zlem duhu.

«Ta nervozna deklacija, ki se joče brez vzroka, vpliva na moje živce,» je pomislil napol jezno, napol šaljivo, in da bi raztresel dami, jima je podal veliko bonbonjerko.

Potovanje pa je kmalu razpršilo mračne misli mladih ljudi, a v Milanu je bila Valerija vsa iz sebe od veselja. Privlačni in veseli baron je bil tako ljubozniv in izkušen sopotnik, da sta mu bili dami resnično hvalčevci. Potovanje pa jih je tudi zelo zblížalo drug k drugemu in občevali so v prijateljskem tonu.

Soglasno so sklenili, da se ustavijo v Florenci, ko se bodo vračali. Tedaj bodo posvetili čudovitemu mestu umetnosti najmanj osem do deset dni, zdaj pa se odpravijo naravnost k Heleni Aleksandrovni.

Na majhni postaji med Modeno in Florencio so naši potniki izstopili in dobili Miselja Muranova, mladega, vselega in ljubeznivega dečka.

— Pripravil sem ekvipažo, toda zadnji klanec je zelo strm in treba bo zajahati konje, ker Montignoso

je še fevdalna trdnjava. Ko pustimo za seboj voz in veliko cesto, se znajdemo v srednjeveškem svetu, — je živahno klepetal Miša.

Cesta je bila težka, strma in v slabem stanju, toda razgled je bil ves čas tako slikovit, da se ni nihče dolgočasil in ne opazil, kako je voz skakal in se nagibal zdaj na levo, zdaj na desno. Čim više so se povzpeljali, tem bolj divja je postajala slika; goste šume so pokrivalo gore in se izgubljale v globokih soteskah.

— Moj Bog! Kako je Helena odkrila to sovje gnezdo? Gotovo stoji nekje na samoti. Ze tri ure smo na poti in nismo srečali skoraj nikogar, če izvzamemo nekaj vozov in kakih deset pešcev! — je vzkliznila Larisa Arkadjevna.

— O! Tukaj ni še tako hudo! Kmalu pridemo mimo malega, slikovitega mesteca; šteje največ tisočpetsto do dvatisoč duš, od tam do Montignosa imamo še kakih dve uri voze. Mama je čitala oglas v nekem florentinskem časopisu, v katerem so zelo hvalili lego starega gradu, ki je, mimogrede povedano, na prodaj. Odpravili smo se tja in že pri tem prvem izletu se je mama tako navdušila za staro poslopje, da ga je takoj najela, in bojim se, da ga ne kupi. — se je smejal Miša.

Kmalu so prispeli v mestece, ki je bilo podobno drugim italijanskim mestecem, ki so s svojimi zidovi, počnelimi stolpi in ozkimi ulicami živi spomeniki prošlosti. Pred gostilno, ki je bila stara kakor vse okoli nje, je visela tabla, na kateri je bil naslikan vodnik na konju. V njej so naši potniki obedovali in se odpočili, nato so sedli na konje in veselo jahali proti Montignosu.

Pot je bila razrita, strma in polna ovinkov, toda od časa do časa se je odkril lep, razgled.

Čimbolj so se približevali gradu, tem silnejši nemir se je polaščal Pavla Borisoviča; srce mu je močno bilo, v grlu ga je tiščalo, a glava ga je bolela, kakor da jo stiska železen obroč.

Tudi Valerijo je prevzel tak nemir in napadla jo je nenadna slabost, groza, nerazumljiva potrtost; v glavi se ji je vrtilo in končno jo je stresel ledeni mraz po životu.

Pot se je zožila in je peljala mimo dveh kamenitih sten, a na najožjem mestu so ležali ostanki opečnega zidu, ki so pričali, da so bila tu nekoč vrata ali pregrada, zapirajoča dostop h gradu.

Nenadoma je pot napravila oster ovinek in odpril se je nepopisen razgled.

Kmalu so prispeli v mestece, ki je bilo podobno drugim italijanskim mestecem, ki so s svojimi zidovi, počnelimi stolpi in ozkimi ulicami živi spomeniki prošlosti. Pred gostilno, ki je bila stara kakor vse okoli nje, je visela tabla, na kateri je bil naslikan vodnik na konju. V njej so naši potniki obedovali in se odpočili, nato so sedli na konje in veselo jahali proti Montignosu.

Pot je bila razrita, strma in polna ovinkov, toda od časa do časa se je odkril lep, razgled.

Čimbolj so se približevali gradu, tem silnejši nemir se je polaščal Pavla Borisoviča; srce mu je močno bilo, v grlu ga je tiščalo, a glava ga je bolela, kakor da jo stiska železen obroč.

Tudi Valerijo je prevzel tak nemir in napadla jo je nenadna slabost, groza, nerazumljiva potrtost; v glavi se ji je vrtilo in končno jo je stresel ledeni mraz po životu.

Pot se je zožila in je peljala mimo dveh kamenitih sten, a na najožjem mestu so ležali ostanki opečnega zidu, ki so pričali, da so bila tu nekoč vrata ali pregrada, zapirajoča dostop h gradu.

Nenadoma je pot napravila oster ovinek in odpril se je nepopisen razgled.